

Cvičenie 10: uzávery relacií

→ **Úloha 1.** Nech

$$R = \{(0, 0), (0, 4), (1, 5), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 6), (5, 7), (7, 1)\}$$

je relácia na množine $M = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$. Určte symetrizáciu relácie R , jej tranzitívny uzáver (R^+) a reflexívno-tranzitívny uzáver (R^*).

→ **Úloha 2.** Nech $R = \{(k, k + 4); k \in \mathbb{N}^+\}$. Nájdite relácie R^n a R^* .

Úloha 3. (*) Pomocou formálneho matematického jazyka vyjadrite, že:

- a) Hanojské veže možno vyriešiť;
- b) Hanojské veže možno vyriešiť na presne $2^n - 1$ ťahov;
- c) Hanojské veže možno vyriešiť na $2^n - 1$ alebo menej ťahov.

Hanojské veže je hlavolam, ktorý sa skladá z troch tyčí (veží) a n diskov (s dierou uprostred) rôznych veľkostí. Na začiatku sú všetky disky uložené na jednej veži. V jednom ťahu môžeme presunúť najvrchnejší disk z jednej veže a položiť ho na vrch druhej veže. Po celý čas musíme dodržať pravidlo, že väčší disk nemôže byť položený na menší disk. Cieľom hlavolamu je presunúť všetky disky z jednej tyče na druhú tyč.

Úloha 4. Nech D je relácia na X . Dokážte, že

- a) $D^+ = D \cup D^2 \cup D^3 \cup \dots$ je najmenšia tranzitívna relácia na množine X obsahujúca D . (*tranzitívny uzáver*)
- b) $D^* = D^0 \cup D \cup D^2 \cup D^3 \cup \dots$ je najmenšia reflexívna a tranzitívna relácia na množine X . (*reflexívno-tranzitívny uzáver*)
- c) $D^\pm = D \cup D^{-1}$ je najmenšia symetrická relácia na X obsahujúca D , t. j. ak T je symetrická relácia na X obsahujúca D , tak $D \cup D^{-1} \subseteq T$. (*symetrický uzáver*)
- d) $D \cap D^{-1}$ je najväčšia symetrická relácia na X obsiahnutá v D .

Poznámka. Pod pojmom najmenšia relácia s nejakou vlastnosťou, myslíme najmenšia vzhľadom na usporiadanie podľa inklúzie. Bližšie vysvetlenie je v úlohe c).